

РЕШЕНИЕ

№ 32

гр. Пловдив, 29.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Георги В. Чамбов

Членове: Радка Д. Чолакова
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Радка Д. Чолакова Въззивно търговско дело №
20235001000717 по описа за 2023 година

намери следното:

Производство по чл.258 от ГПК.

Въззивното производство е образувано по подадена въззивна жалба от
П. Ж. П., Р. Ж. П., П. Ж. Д., чрез пълномощника им адвокат Р. М., срещу
постановеното решение №295 от 22.08.2023 г. по търг.дело №1396/2021 г. по
описа на Окръжен съд Стара Загора в отхвърлителната му част частично, с
която не са уважени претенциите им за заплащане на застрахователно
обезщетение за неимуществени вреди за сумата над 90 000 лв. до 120 000 лв.
за всеки един от тях, както и в частта, с която са осъдени за разноси общо
4 452 лв.

С постановеното решение съдът е осъдил 3* Л.и. АД, ЕИК ***, да
заплати на тримата ищци П. Ж. П., Р. Ж. П., П. Ж. Д. по 90 000 лв., която сума
представлява застрахователно обезщетение за причинени неимуществени
вреди в резултат на непозволено увреждане - претърпени болки и страдания
от смъртта на тяхната майка М.П. П.а при ПТП, настъпило на *** г., ведно

със законната лихва, считано от 22.03.2021 г. до окончателното изплащане, като исковете в останалата част – за сумата над 90 000 лв. до претендираните 150 000 лв. за всеки един от ищите, отхвърля. Видно от мотивите на решението, прието е, че справедливото обезщетение за всеки един от ищите е сумата по 150 000 лв., но е отчетено съпричиняване от страна на пострадалата при ПТП тяхна майка, като е определен размер 40%. С решението са определени разноските на страните, вкл. ищите са осъдени да заплатят разноските на застрахователното дружество общо 4 452 лв., както и ДТ в полза на бюджета на съдебната власт.

Видно от подадената въззивна жалба, жалбоподателите са останали недоволни от решението в отхвърлителната му част за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди частично – над 90 000 лв. до 120 000 лв. за всеки един от тях, като считат, че е необосновано, неправилно и незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалния закон и на съдебната практика по приложението на чл.51,ал.2 от ЗЗД.

Не е направена реална преценка за степента на съпричиняване от страна на пострадалото лице, като е приет висок процент на съпричиняване, а именно 40%, без да са обсъдени в цялост събраните доказателства, което е довело до неправилно приложение на разпоредбата на чл.51,ал.2 от ЗЗД. В тази връзка са изложени подробни съображения, като се счита, че следва да бъде определен по-нисък процент на съпричиняване – 20%, което отговаря и на съдебната практика по сходни случаи.

Молят да се отмени решението в обжалваната му част и се уважи претенцията за обезщетение за неимуществени вреди, както са посочили /да им се присъди по сумата над 90 000 лв. до 120 000 лв. на всеки един от тях/, ведно със законната лихва, считано от 22.03.2021 г. до окончателното изплащане. Претендира се заплащане на адвокатско възнаграждение на основание чл.38,ал.2 от ЗАдв.

Срещу въззивната жалба не е постъпил отговор от застрахователното дружество З* Л.и. АД, но в откритото съдебно заседание е взел становище за неоснователността и. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с акта, предмет на обжалване, наведените оплаквания, както и след преценка на събраните по делото доказателства, намери за установено следното:

Първоинстанционното решение е връчено на жалбоподателите на 04.09.2023 г., а въззивната жалба е подадена по пощата на 18.09.2023 г., което е в двуседмичен срок от връчване на решението. Ето защо, тя е депозирана в срок съгласно чл.275 от ГПК, както и от надлежни страни срещу подлежащ на въззивно обжалване валиден съдебен акт.

Видно от исковата молба, ищите са навели следните факти и обстоятелства: настъпило ПТП на *** г. около 06,45 ч. в с.М., ул.Г.Д., до бившата пивница, при движение на автобус С., рег. № ***, собственост на З.Т.** ДД ООД, при което с превишена за населеното място и несъобразена скорост водачът удря пешеходката М.П. П.а, която въпреки оказаната и своевременна медицинска помощ е починала на *** г., констативен протокол за ПТП с пострадали лица №145/2019, ДП № 3М 494/2019 г. на РУ Н.З., НОХД №314/2020 г. на ОС Сливен, приключило с влязла в сила присъда, с която водачът на автобуса И.Д.С. е признат за виновен и му е наложено наказание, сключена застраховка Гражданска отговорност с ответното дружество, образувана щета от 22.03.2021 г., настъпилата смърт от ПТП на майка им.

Посочват, че те и майка им били сплотено и задружно семейство, силно привързани един към друг, със силна емоционална връзка по между им, с взаимна помощ, разчитали един на друг, че тежко понасят загубата на обичната си майка, починала нелепо и неочаквано, че загубили важна част от семейството си, че усещат празнота, която никой не може да запълни. Всеки път си спомняли за хубавите мигове, преживени с майка им. Семейните им сбирки не били както преди. Станали затворени, мрачни, некомуникативни. Оплаквали се от обща тревожност, безпокойство. Моралните им страдания ще ги съпътстват през целия им живот. Страдали от липса на апетит и сън. Не са преодолели огромната загуба към настоящия момент.

Ответното застрахователно дружество е подало отговор срещу исковата молба, с който оспорва факта, че единствена техническа причина за ПТП е поведението на водача на автобуса в резултат на нарушения на ЗДвП. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата пешеходка, изразяващо се в нарушение на задълженията и като пешеходец драстично, което надхвърля значително нарушенията на виновния водач. Твърди, че е навлязла на платното за движение при наличие на

движещо се по него МПС, т.е. не се е съобразила с приближаващия автобус. Движила се е технически неправилно по лявата граница на платното за движение и е предприела пресичане на пътното платно извън зоната на действие на пешеходната пътека. С тези си действия е нарушила едновременно изискванията на чл.113,ал.1 ,т.1 от ЗДвП.

Съобразно оплакванията във въззивното производство се спори относно определения процент на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалата пешеходка. Относима материално правна норма към посочения спор е разпоредбата на чл.51,ал.2 от ЗЗД, съгласно която, ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали.

По делото се установява, че по случая е постановена присъда по НОХД №314/2020 г. на Окръжен съд Сливен, изменена с решение по ВНОХД №278/2020 на Апелативен съд Бургас, като водачът на автобуса, участник в ПТП, е признат за виновен за това, че при управление на МПС е нарушил чл.21,ал.1 от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на М.П. П., тъй като е управлявал процесния автобус в населено място със скорост от 68 км/ч, която е превишена, защото надвишава максималната скорост от 50 км/ч, фиксирана в закона.

В съдебното производство е изследван механизмът на произшествието. От заключението на съдебно техническата експертиза, изготвено от инж.Т. П. на база данните от наказателното производство, се установява, че на *** г. около 6,45 часа по ул.Г.Д. в с.М., посока север – юг, се е движил процесният автобус със скорост на движение 68 км/ч и опасна зона за спиране 65,59 м. като пътят бил прав и равен, пътната настилка - суха, видимостта - нормална. В същото време, в същата посока, се е движила пешеходката М. П.а върху платното за движение на източната пътна лента, в близост до тротоара. В едната си ръка държала бастун, а с другата дърпала количка за багаж. Същата предприела косо пресичане на улицата в участък на пътя без пешеходна пътека и със скорост на движение 6,4 км/ч, когато автобусът бил на 67 м от мястото на удара. Водачът на автобуса не е възприел своевременно опасността, като вещото лице посочва мястото на удара, настъпил между челната лява част на автобуса и дясната странична част на пешеходката върху платното за движение на автобуса /западната

пътна лента за движение/. В резултат на удара тялото било отхвърлено напред и наляво спрямо посоката на движение на автобуса и се установило в близост до разделителната линия.

Вещото лице е посочило техническите правилни действия на пешеходката – да предприеме пресичане на пътното платно на пешеходна пътека, преди да навлезе на платното за движение, да се съобрази с разстоянието до приближаващите се МПС и тяхната скорост за движение. Установило е пешеходна пътека на около 100 м северно от мястото на удара. Посочило е, че пешеходката е имала техническата възможност да предотврати ПТП, като преди да предприеме пресичане се съобрази със скоростта и разстоянието на приближаващия се автобус, също така да намали скоростта си на движение или да спре и след това да предприеме пресичане на пътната лента, върху която се е движил автобусът. Посочени са и нейните нарушения: движила се е по платното за движение, не е преминала по пешеходната пътека, не се е съобщила със скоростта и разстоянието на приближаващия се автобус, удължила ненужно пътя и времето си на пресичане, като се е движила косо от изток на запад. Изчислена е видимостта на водача на автобуса и пешеходката – взаимна, на около 100 м. Изчислено е времето на закъснение на водача на автобуса – 1,47 сек и изминатия път за това време – 27,63 м. Прието е, че пр своевременно възприемане на опасността от водача, автобусът би спрял преди мястото на удара. Изготвена е мащабна скица на ПТП. Вещото лице е посочило причините за настъпване на ПТП от техническа гледна точка – субективните действия на водача на автобуса, който е реагирал със закъснение и не е предприел своевременно аварийно спиране, субективните действия на пешеходката, която предприела косо пресичане на участък от пътя без пешеходна пътека, без да съобрази скоростта и разстоянието на приближаващия се отдясно наляво спрямо посоката и на движение автобус.

Поради изготвяне на заключението преди допуснатите до разпит свидетели във връзка с механизма на ПТП, движението на пешеходката и нейните действия, се е достигнало до ново заключение след изслушване на свидетелите Г.С.Г. и Т.А.С.-П. на страната на ищците.

От показанията на първата се установява, че е била свидетел на процесното ПТП. Била на пешеходната пътека, когато М. излизала от една

улица и тръгнала да пресича главния път. „Тя слезе от тротоара и тръгна да пресича пътното платно. Там , където пресичаше, нямаше никаква видимост, поради корони на дървета. Дърпаше количка. М. не дойде по бордюра да пресече на пешеходната пътека, а директно тръгна да пресича перпендикулярно улицата. Аз я видях, че слезе, че започна да пресича и се обърнах да видя, дали идват коли, за да мога да пресека, чух трясък и я видях паднала.“ От показанията и се установява, че е виждала няколко пъти М. как пресича директно през шосето, без да ползва пешеходни пътеки и даже с колежките си говорили, че може да я блъснат. Също така се стараела да минава по - набързичко, защото я болели краката и бързала, да не я удари някой.

От показанията на втората свидетелка се установява, че пътувала на първата седалка в автобуса, който ударил М.. Видяла я от другата страна на пътя до тротоара, когато се канела да пресече. Започнала да пресича спрямо движението на автобуса отляво надясно. В началото се е движила бавно, а после, като видяла автобуса, решила да мине пред него, като ударът с автобуса станал почти на осевата линия. Видно от показанията и, свидетелката обърнала внимание по случая, когато М. била на пътното платно. Не си спомняла точно къде е била М. – на тротоара или на пътното платно, когато започнала да пресича.

От допълнителното заключение на вещото лице инж.П. се установява, че в него са отчетени и показанията на така разпитаните в съдебното производство свидетели, както и отново е направен анализ на пътната обстановка. От констатациите се установява, че преди да предприеме пресичане на пътното платно пешеходката се е движила в посока от изток към запад по южния тротоар на ул. Г.С.. Тя слезла от тротоара в югоизточната част на кръстовището с ул.Г.Д., продължила движението си по източната пътна лента на главната улица, в близост до източния тротоар на ул.Г.Д.. След графичен анализ на векторна диаграма вещото лице определя, че непосредствено преди удара пешеходката се е движила косо в направление от изток на югозапад под ъгъл от 23 градуса със скорост 6,37 км/ч, която спрямо възрастта – ** г. съответства на ход спокойно бягане, а спрямо пешеходци с вещи или обемисти предмети - на границата между бърз ход и спокойно бягане в научната литература. Видимостта на пешеходката не е била ограничена от завой. Могла е да забележи автобуса най-малко от около 75 м.

Към момента, в който е започнала да пресича пътното платно не е попадала в опасната зона за спиране на автобуса, което означава, че водачът на автобуса е имал техническата възможност да предотврати ПТП. Установени са пешеходните пътеки – на около 46 м северно от мястото на удара и на около 150 м южно от него. Описан е отново механизмът на ПТП. Изготвена е нова скица на ПТП с включване на пешеходната пътека, където се е намирала свидетелката Г. , и улицата, от която е излязла пешеходката. Вещото лице се е мотивирало защо не приема за достоверни показанията на свидетелката Г. и в коя част са противоречиви.

Така посочените констатации са допълващи първоначалното заключение, вкл. и с подробни разяснения в съдебно заседание, дадени от вещото лице – защо не могат да се приемат за достоверни свидетелските показания за перпендикулярно пресичане на пътното платно, за начина на движение, за видимостта на пострадалата, които са мотивирани с намерените следи от местопроизшествието, направени огледи и анализ. Ето защо и имайки предвид специалните знания на вещото лице, съдът намира, че следва да кредитира тези констатации и да приеме, че посочените от него субективни действия на пешеходката са в пряка причинна връзка с възникването на ПТП. С тях се допълват изводите от първоначалната експертиза

Съгласно чл.113,ал.1 т.1 от ЗДвП, пешеходците са длъжни при пресичане на платното за движение да преминават по пешеходните пътеки, като преди навлизане на пътното платно да се съобразяват с приближаващите се пътни превозни средства. В случая пешеходката не се е съобразила с посочените в закона нейни задължения при пресичането, от което е настъпила смъртта и. Установява се, че изпълнявайки нормата на закона, тя е оказала конкретно влияние върху настъпилите вреди, поставяйки се в риск, тръгвайки да пресича пътното платно. Т.е има причинно следствена връзка между нейното поведение и настъпилите вреди.

Когато увреденият е допринесъл за увреждането, обезщетението може да се намали. Това изисква на първо място да бъде надлежно релевирано защитното възражение от страна на застрахователното дружество пред първоинстанционния съд, а след това - да бъде доказано по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от страната, която го е

въвела, чрез установяване на конкретни действия или бездействия на пострадалото лице, с които то е способствало за настъпване или улесняване на вредоносния резултат. В случая защитното възражение е отправено с отговора срещу исковата молба надлежно. От доказателствата по делото, преценени поотделно и в съвкупност, се установява поведението на пострадалата в нарушение на закона – чл.113,ал.1,т.1 от ЗДвП, връзката му с настъпилото ПТП, а като негов резултат и смъртта и. Т.е. наличието на съпричиняване. При определяне на неговия размер следва да се отчетат всички установени факти и обстоятелства, свързани с механизма на ПТП, с поведението на водача и на пострадалата, с констатираните нарушения от тяхна страна на правилата на движение по пътищата, както и да бъде направена съпоставка между приноса на водача и приноса на пешеходката. В случая водачът на автомобила е управлявал с превишена скорост, като в същото време не е възприел своевременно опасността от пешеходката и е реагирал със закъснение, което е довело до настъпването на ПТП. В същото време пешеходката е допуснала установеното нарушение на закона в близост до пешеходната пътека, но не е била в опасната зона на спиране на автобуса, като при своевременното възприемане на опасността от водача, автобусът би спрял преди мястото на удара. При преценката на тези обстоятелства следва да се приеме степен на съпричиняване от страна на пострадалата в размер на 20 %.

С оглед гореизложеното, въззивната жалба се явява основателна. При съобразяване на определената степен на съпричиняване с определения размер застрахователно обезщетение от по 150 000 лв. се получава сумата по 120 000 лв., дължима на всеки един от ищите. Ето защо, постановеното решение в обжалваната му отхвърлителна част следва да се отмени и присъдят по още 30 000 лв. на всеки един ищец, ведно със законната лихва, както са поискали от 22.03.2021 г. до окончателното изплащане.

В останалата част – по над 120 000 лв. до по 150 000 лв. решението е влязло в сила, като необжалвано.

По отношение на разноските -

Направено е искане за присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на адвокат М. за оказана безплатна адвокатска помощ, което е основателно. За първата инстанция и се дължи сумата по 4 716 лв. за всеки

ищец или 14 148 лв., съгласно чл.7,ал.2,т.5 от предходната Наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения с вкл.ДДС. За въззивно разглеждане – сумата по 3 660 лв. за всеки ищец или 19 980 лв., съгласно чл.7,ал.2,т.4 от действаща към този момент Наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения с вкл.ДДС.

Застрахователното дружество претендира разноските пред двете инстанции. Пред първата инстанция е представил списък по чл.80 от ГПК, като общо съгласно списъка са в размер на 11 113 лв. Пред въззивната инстанция е претендирано юрисконсултско възнаграждение, но с оглед уважаване на въззивната жалба, не следва да се присъжда. Общо, разноските за двете инстанции са 2226 лв., от които всеки ищец дължи по 742 лв. съразмерно отхвърлената част.

Застрахователното дружество следва да заплати и ДТ за въззивното производство в размер на 600 лв.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ постановеното решение №295 от 22.08.2023 г. по търг.дело №1396/2021 г. по описа на Окръжен съд Стара Загора в отхвърлителната му част частично, с която не са уважени претенциите за заплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди за сумата над 90 000 лв. до 120 000 лв. за всеки един ищец, както и в частта, с която те са осъдени за разноски общо 4 452 лв., както и за определяне на адвокатско възнаграждение, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА З* Л.и. АД, ЕИК ***, да заплати на П. Ж. П., ЕГН *****, Р. Ж. П., ЕГН *****, П. Ж. Д., ЕГН *****, сумата по 30 000 лв. на всеки един от тях, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на непозволено увреждане - претърпени болки и страдания от смъртта на тяхната майка М.П. П.а при ПТП, настъпило на *** г., ведно със законната лихва, считано от *** г. до окончателното изплащане.

Решението в останалата му част, с която З* Л. И. АД е осъдена на заплати на П. Ж. П., ЕГН *****, Р. Ж. П., ЕГН *****, П. Ж. Д.,

ЕГН *****, сумата по 90 000 лв. на всеки един от тях, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на непозволено увреждане - претърпени болки и страдания от смъртта на тяхната майка М.П. П. при ПТП, настъпило на *** г., ведно със законната лихва, считано от *** г. до окончателното изплащане, както и за ДТ, е влязло в сила.

Осъжда З* Л.и. АД, ЕИК ***, да заплати на адвокат Р. М. адвокатско възнаграждение на основание чл.38,ал.2 от ЗАдв., както следва: 14 148 лв. за първата инстанция, 10 980 лв. за въззивната инстанция.

Осъжда П. Ж. П., ЕГН *****, Р. Ж. П., ЕГН *****, П. Ж. Д., ЕГН *****, всеки един от тях, да заплати на З* Л.и. АД, ЕИК ***, направените разноски за две инстанции по 742 лв. или общо 2226 лв.

Осъжда З* Л.и. АД, ЕИК ***, да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, по сметка на ПАС ДТ в размер на 600 лв. за въззивното производство.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____